

15 mars 2023

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Plats och tid   Nacka stadshus, onsdagen den 15 mars kl 15.00- 17.40

BESLUTANDE

Johan Krogh (C) ordf.
Cecilia Gardner Larsson (M)
Henrik Unosson (S)
Magnus Sjöqvist (M)
Anna Carlsson (M)
Tim Sundberg (M)
Birgitta Berggren Hedin (L)
Anders Tiger (KD)
Helena Westerling (S)
Thomas Josefsson (S)
Christina Ståldal (NL)
Rolf Wasteson (V)
Cornelia Böttiger (MP)

ERSÄTTARE

Disa Pählman Nilsson (M)
Johan Hiller (M)
Oskar Rosell (M)
Henrik Ljungberg (M)
Linda Sterner Varnestig (L)
Peter Hamilton (KD)
Alva Dahn (S)
Bertil Damberg (S)
Lina Olsson (NL)
Vakant (NL)
Erika Elisson (V)
Johan Westerlund (MP)

Insynsplats   Stephan Andersson (SD)

Övriga deltagare   Charlotte Persson, Katarina Wählin Alm, Angela Jonasson, Emma Castberg, Tore Liljeqvist, Maria Melcher, Per Sundin, Sylvia Ryel, Hjalmar Handstedt, Nina Åman, Dennis Höjer, Heidi Swahn, Kristoffer Axén

Utses att justera   Henrik Unosson

Justeringsdatum   15 mars 2023   Paragrafer 48-49

Underskrifter   Sekreterare

.....
Heidi Swahn

Ordförande

.....
Johan Krogh

Justerande   .....
Henrik Unosson

BEVIS OM ANSLAGSDAG

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens protokoll § 48-49 är justerat.
Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Sammanträdesdatum	15 mars 2023
Anslaget sätts upp	16 mars 2023
Anslaget tas ned	6 april 2023
Förvaringsplats för protokollet	Nacka stadshus

Underskrift .....

Nämndsekreterare

Utdragsbestyrkande

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Innehållsförteckning

§ 48 MSN MSN 2023-00016	4
Yttrande över promemorian Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg.....	4
§ 49 MSN 2023-00031	11
Automatiskt beslutsfattande om installation eldstad och anslutning vatten och avlopp samt revidering av delegationsordningen.....	11
Bilaga I § 48	13

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Yttrande över promemorian *Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg*

Klimat- och näringslivsdepartementets diarienummer KN2023/01921

Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut:

Kommunstyrelsen antar föreslaget yttrande enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 16 februari 2023.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat promemorian *Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg*. Regeringen vill ha synpunkter på förslaget senast den 10 april 2023.

I promemorian lämnas förslag till ändringar i miljöbalken och lagen om kärnteknisk verksamhet (kärntekniklagen). Avsikten med ändringarna är att utöka möjligheterna att anlägga nya kärnkraftsreaktorer. Förslaget innebär att miljöbalken ändras så att den tillåter bygget av ny kärnkraftsreaktor även om den inte ersätter en permanent avstängd reaktor eller byggs på en plats där en redan befintlig reaktor tas bort. Även kärntekniklagen behöver då ändras, genom att hänvisningen till tidigare förbud i miljöbalken tas bort. I övrigt ändras inte tillståndsprövningen för kärnteknisk verksamhet, vilket innebär att nya reaktorer kräver omfattande utredningar och enbart kan få tillstånd efter godkännande från kommunen där den planeras.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår att Nacka kommun tillstyrker förslaget, eftersom nuvarande lagstiftning innebär en påtaglig begränsning för utvecklingen av kärnkraft i Sverige. De föreslagna ändringarna i regelverket löser dock inte alla problem med elförsörjning och fossilfri energiproduktion. Förslaget öppnar enbart för att kärnkraft ska vara en del av lösningen, men kärnkraft är inte en snabb lösning. Det kommer dessutom att behövas omfattande satsningar på andra energikällor och elöverföring, för att bibehålla elförsörjningen även om nya kärnkraftsanläggningar anläggs. Det ligger dock utanför ramarna för utredningen bakom det remitterade förslaget.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2023-02-16

Bilaga Förslag till yttrande

Bilaga Remiss, promemorian *Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg*

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Yrkanden

Johan Krogh (C) yrkade att Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen beslutar att inte besvara remissen.

Cecilia Gardner Larsson (M), Birgitta Berggren Hedin (L), Magnus Sjöqvist (M) yrkade bifall till tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Cornelia Böttiger (MP) yrkade avslag till tjänsteskrivelsens förslag till beslut och föreslår att nämnden antar Miljöpartiets yttrande enligt bilaga 1.

Thomas Josefsson (S) och Rolf Wasteson (V) yrkade avslag till tjänsteskrivelsens förslag till beslut och föreslår att nämnden antar följande förslag till yttrande enligt följande.

”Nacka kommun avstyrker den föreslagna lagändringen i Klimat- och näringslivsdepartementets promemoria ’Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg’. Att ha kvar lagens begränsning är bra. Ännu bättre vore om våra lagar istället ändras så att det inte blir möjligt att bygga nya kärnkraftsanläggningar.

Kärnkraft skapar radioaktivt avfall och är förenad med omfattande och mycket långvariga problem vad gäller omhändertagande av det utbrända kärnbränslet. Dessutom finns risker för katastrofala olyckor med omfattande radioaktiva utsläpp, bland annat beroende på att anläggningarna inte garanterat klarar krig eller uppror, terrorangrepp eller oväntade naturkatastrofer. Det finns också stora miljöproblem och/eller risker i samband med utvinning och anrikning av uran.

Det är inte lämpligt att dagens generation människor lämpar över dessa problem och risker på flera tiotals eller hundratals generationer framöver.”

Beslutsgång

Ordförande frågade nämnden om nämnden bifaller (1) Johan Kroghs (C) yrkande, (2) Cecilia Gardner Larsson (M) bifallsyrkande, (3) Cornelia Böttigers (MP) yrkande eller (4) Thomas Josefssons (S) och Rolf Wastesons (V) yrkande. Ordförande fann att nämnden beslutade i enlighet med Johan Kroghs (C) yrkande.

Votering begärdes och verkställdes.

Ordförande frågade nämnden om nämnden bifaller (1) Cecilia Gardner Larssons (M) bifallsyrkande, (2) Cornelia Böttigers (MP) yrkande eller (3) Thomas Josefssons (S) och Rolf Wastesons (V) yrkande som motförslag till Johan Kroghs (C) yrkande. Ordförande fann att nämnden beslutade att bifalla Cecilia Gardner Larssons (M) bifallsyrkande som motförslag till Johan Kroghs (C) yrkande.

Ordförande frågade nämnden om nämnden bifaller (1) Cornelia Böttigers (MP) yrkande eller (2) Thomas Josefssons (S) och Rolf Wastesons (V) yrkande som motförslag till Cecilia

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Gardner Larssons (M) bifallsyrkande. Ordförande fann att nämnden beslutade att bifalla Thomas Josefsson (S) och Rolf Wastesons (V) yrkande som motförslag till Cecilia Gardner Larssons (M) bifallsyrkande.

Därefter frågade ordförande nämnden om nämnden bifaller (1) Cecilia Gardner Larssons (M) bifallsyrkande, (2) Thomas Josefssons (S) och Rolf Wastesons (V) yrkande som motförslag till Johan Krogs (C) yrkande. Ordförande fann att nämnden beslutade att bifalla Cecilia Gardner Larssons (M) bifallsyrkande som motförslag till Johan Kroghs (C) yrkande.

Voterings begärdes och verkställdes.

För att bifalla Cecilia Gardner Larssons (M) bifallsyrkande röstade Cecilia Gardner Larsson (M), Magnus Sjöqvist (M), Anna Carlsson (M), Tim Sundberg (M) och Birgitta Berggren Hedin (L).

För att bifalla Thomas Josefssons (S) och Rolf Wasteson (V) yrkande röstade Thomas Josefsson (S), Rolf Wasteson (V) och Cornelia Böttiger (MP).

Johan Krogh (C), Henrik Unosson (S), Anders Tiger (KD), Helena Westerling (S) och Lina Olsson (NL) avstod från att rösta.

Ordförande fann att nämnden med 5 röster mot 3 röster beslutade att bifalla Cecilia Gardner Larssons (M) bifallsyrkande som motförslag till Johan Kroghs (C) yrkande. 5 ledamöter avstod från att rösta.

Slutligen ställde ordförande Johan Kroghs (C) yrkande mot Cecilia Gardner Larssons (M) bifallsyrkande.

För att bifalla Johan Kroghs (C) yrkande röstade Johan Krogh (C) och Cornelia Böttiger (MP).

För att bifalla Cecilia Gardner Larssons (M) bifallsyrkande röstade Cecilia Gardner Larsson (M), Magnus Sjöqvist (M), Anna Carlsson (M), Tim Sundberg (M) och Birgitta Berggren Hedin (L).

Henrik Unosson (S), Anders Tiger (KD), Helena Westerling (S), Thomas Josefsson (S), Lina Olsson (NL), Rolf Wasteson (V) avstod från att rösta.

Ordförande fann att nämnden med 5 röster mot 2 röster beslutade att bifalla Cecilia Gardner Larssons (M) bifallsyrkande. 6 ledamöter avstod från att rösta.

Således beslutade nämnden i enlighet med enhetens förslag till beslut.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Reservationer

Thomas Josefsson (S) och Rolf Wasteson (V) lämnade följande reservation.

”Vi reserverar oss mot nämndens beslut att tillstyrka de föreslagna lagändringarna i Klimat- och näringslivsdepartementets promemoria ”Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg”. Att ha kvar berörda lagars begränsningar är bra. Ännu bättre vore om våra lagar istället ändras så att det inte blir möjligt att bygga nya kärnkraftsanläggningar. När det gäller de specifika riskerna med kärnkraft vill vi framhålla följande.

Kärnkraftverk producerar radioaktivt avfall som måste tas om hand i tusentals år. För det första är de utbrända bränslestavarna så radioaktiva att de kräver kylning under flera decennier. Det sker idag i kylbassänger med eldrivna pumpar, som måste drivas med alternativ energi långt efter det att kraftverket har slutat producera el.

Om det blir månads- eller årslånga avbrott i elförsörjningen och därtill i bränsleförsörjningen till reservkraftaggregaten, så kokar det torrt i kylbassängerna med härdsmläta som följd. Ett sådant scenario kan inte uteslutas, om samhället drabbas av krig eller upphör att vara kontinuerligt stabilt av annat skäl. Det är oklart om nya typer av kärnkraftverk är bättre i detta avseende, dvs vid nämnda typer av försörjningsavbrott.

För det andra ingår plutonium i det bränsleavfall som produceras vid kärnreaktionerna. Förutom att plutonium är radioaktivt – och därmed cancerogent – är det kraftigt giftigt på vanligt sätt. Det radioaktiva plutoniet har dessutom en så lång halveringstid att det måste förvaras oåtkomligt i uppåt 100 000 år.

Det råder delade meningar bland forskare hur säker den för Sverige framtagna metoden för slutförvaring är. En försiktighetsstrategi kräver därför att vi åtminstone inte skapar mer plutonium. Därför bör inte mer kärnkraft byggas.

Dessutom vill vi påminna om att det plutonium som skapas i kärnreaktorer kan användas för att tillverka atombomber.

Med kärnkraft i Sverige bidrar vi också till problem och miljöskador i de länder där uranet utvinns och anrikas, i många fall med avsevärda arbetsmiljöproblem, inkl. barnarbete. Denna verksamhet ger upphov till omfattande avfall som förstör mark och grundvatten. Dessutom går det fortfarande åt mycket fossil energi för denna verksamhet.

Vidare ger anrikningen av uranet - för att öka halten av isotopen U235 - upphov till stora mängder ”avfallsuran” (isotopen U238). Detta avfall är både giftigt och radioaktivt. Istället för att återföras till marken används avfallsuran idag till olika ändamål med stora risker på både kort och sikt. Avfallsuran har t.ex. ersatt bly i ammunition, och på så sätt förgiftat tidigare krigszoner i bl.a. Irak och Jugoslavien.

Kärnkraft är så komplext och riskfyllt att det förutsätter ett kontinuerligt stabilt samhälle, inte bara under kraftverkens livslängd utan även under hundratals till tusentals år därefter. Det får aldrig uppstå några krig, folkliga (väpnade) uppror, kraftfulla terroristangrepp och

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

inte heller några oväntade naturkatastrofer. Det senaste året med kriget i Ukraina visar dock att vi inte kan utesluta möjligheten till krigshandlingar i vårt närområde, inte ens i vårt eget land.

Om en verksamhet känner sig hotad, ska personalen där snabbt kunna stänga ner anläggningen - inklusive elanslutningen - samt överge den inom loppet av någon eller några timmar, kanske för gott. I vissa lägen kan kompetens och reala resurser därvid skingras eller försvinna, och då hjälper inte mycket av det man planerat inför incidenter. Efter en sådan situation får det inte bli några följder av katastrofal art utan på sin höjd begränsade miljöskador. Verksamheter måste klara ett sådant ”samhällskollapskriterium”.

I vilken utsträckning nya typer av kärnkraftverk klarar detta går ännu inte att säga, men dagens typ av kärnkraftverk gör det definitivt inte. Det där förvarade utbrända bränslet torde kräva kylning under flera årtionden.

Detta kan jämföras med ett övergivet vindkraftverk som antagligen endast ger begränsade miljöproblem. (Men det bör förstås analyseras.)

Vi vill också peka på ett naturfenomen som förväntas komma med några hundra års mellanrum, nämligen en extrem soleruption/solutbrott (super solar flare). Ett sådant utbrott skedde 1 september 1859. Den efterföljande geomagnetiska stormen var så stark att mycket av dåtidens telegrafutrustning och –ledningar förstördes, plus att dess norrsken gjorde det närapå dagsljus under natten

Om det idag skulle komma ett sådant kraftigt – eller kraftigare - solutbrott, finns risken att stora delar av världens elnät slås ut. Elledningar, transformatorer och ställverk i större delen av världen måste fränkopplas under något dygn för att inte bli förstörda. Och detta måste kanske ske inom loppet av några minuter efter första varningen (om det nu blir någon). I vilken utsträckning skador kan uppstå även på lokal elektrisk utrustning hos t.ex. telekommunikationsanläggningar samt i industrier och bostäder verkar inte tillräckligt utrett. Men ett extremt solutbrott skulle i värsta fall kunna leda till månads- eller årslånga avbrott i elförsörjning och telekommunikationer, i hela landet (och världen). Vilket i sin tur riskerar att kärnkraftverken inte klarar säkerheten.

Vi vill slutligen peka på ett märkligt förhållande som idag ger kärnkraft en olämplig särställning. Det gäller Atomansvarighetslagen och Lagen (2010:950) om ansvar och ersättning vid radiologiska olyckor. Enligt dessa lagar behöver innehavaren av en ” kärnkraftsreaktor i drift för att utvinna kärnenergi” endast svara för skador upp till 1200 miljoner euro vid en olycka. Anläggningsägaren måste ha försäkringar som täcker detta beloppet ifråga. Resten får kanske staten stå för.

Detta belopp – motsvarande ungefär 15 miljarder kronor – är en struntsumma sett i förhållande till de skador som katastrofala kärnkraftsolyckor kan orsaka, såsom i Tjernobyli och Fukushima. För Fukushima har enbart uppröjningsarbetet under de fem första åren kostat över 350 miljarder kronor. Det fortsatta sanerings- och efterarbetet väntas ta uppåt

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

40 år och kosta närmare 5 000 miljarder kronor (enligt Ny Teknik som citerar nyhetsbyrån AP).

Det finns ingen anledning att ägare av just kärnenergianläggningar ska kunna komma undan med endast en bråkdel av de skadestånd och kostnader för saneringsbehov m.m. som skulle kunna uppkomma. Om obegränsat belopp inte är möjligt, så borde beloppet åtminstone mer än hundrafaldigas.

Vi känner inte till att någon liknande begränsning av skadeståndsskyldighet finns för andra (energi)verksamheter.

Som vi ser det, är försäkringsbolag sannolikt betydligt bättre än myndigheter på att bedöma risker hos kärnkraften, och framförallt bättre än politiker. Det förutsätter förstås att försäkringsbolaget ifråga är självständigt och oberoende av t.ex. andra ekonomiska intressen och av stater.

Avslutningsvis vill vi framhålla att dagens generation människor lämpar över kärnkraftens omfattande problem och risker på flera tiotals eller hundratals generationer framöver. Därför bör det inte byggas några fler kärnkraftsanläggningar i Sverige, och i resten av världen.”

Johan Krogh (C) reserverade sig till förmån för eget yrkande.

Cornelia Böttiger (MP) reserverade sig mot beslutet.

Protokollsanteckning

Cornelia Böttiger lät anteckna följande för Miljöpartiet.

” Miljöpartiet ser med oro på den mycket förenklade promemoria som regeringen lagt fram med intentionen att öppna upp för ny kärnkraft i Sverige. Frågor som säkerhetsaspekter vid terrordåd, kommunernas möjligheter att finansiellt och kompetensmässigt hantera dessa komplexa planeringsprocesser samt hanteringen av kärnavfall på en rad olika orter i Sverige lämnas helt obesvarade. Promemorian beaktar inte heller att långt fler kommuner berörs av beredskaps- och planeringsuppgifter än de som behöver hantera etableringen, eftersom skyddszonerna utökats till 10 mil från kärnkraftverken.

Ny kärnkraft på nya platser kommer ta lång tid att utveckla. Den kraftproduktion som regeringen alltså hoppas skapa förutsättningar för med dessa nya bestämmelser kommer med andra ord inte bidra till energisystemets utmaningar varken på kort eller medellång sikt. Detta framgår inte av regeringens PM. Istället målas ny kärnkraft upp som en universell lösning på samhällets elektrifiering, när de kommande 15-20 årens elbehov med absolut största sannolikhet inte kommer kunna mötas av ny kärnkraft.

Miljöpartiet de gröna delar ambitionen att Sverige kraftigt behöver utöka vår elproduktion för att klara klimatomställningen, men den produktionen bör bestå av energislag som är

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

15 mars 2023

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

förnybara och inte äventyrar nuvarande eller kommande generationers möjligheter till säkerhet och hälsa. Hela elsystemet behöver förändras för att bli mer hållbart. Genom att effektivisera både elanvändning, elsystem och elnät kan vi skapa ett mer balanserat elsystem som kan hantera en eventuell effektbrist. Det är detta som borde vara fokus och det prioriterade.

Det är snabbare, säkrare och billigare att satsa på vind, sol och energieffektivitet (i linje med de nationella energipolitiska målen) än att bygga ut kärnkraften. Miljöpartiet avstyrker därmed förslaget om förändringar i miljöbalken med syfte att öppna upp för ny kärnkraft i Sverige.

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Automatiskt beslutsfattande om installation eldstad och anslutning vatten och avlopp samt revidering av delegationsordningen

Beslut

1. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden inför automatiserat beslutsfattande avseende startbesked för installation eldstad och anslutning vatten och avlopp i nämndens delegationsordning.
2. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden antar förslag på revidering i delegationsordningen så att den omfattar automatiserat beslutsfattande och i övrigt vissa förtydliganden och uppdateringar i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 1 mars 2023.
3. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade att ge bygglovsenheten i uppdrag att återkomma till nämnden med lämplig uppföljning av det automatiska beslutsfattandet.
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Det finns numera bestämmelser i kommunallagen som ger kommuner möjlighet att delegera beslut till en automatiserad beslutsfunktion. Med automatiserad beslutsfunktion avses en funktion som möjliggör att beslut kan fattas maskinellt utan att en person är med i själva beslutsfattandet. Förutsättningarna för en sådan funktion är att beslutet grundar sig på uppgifter som den enskilde själv lämnat och att beslutet inte kräver avvägningar eller bedömningar av en person. Det finns också formella krav och dessa är att beslutet ska vara möjligt att överklaga och överklaga genom förvaltningsbesvär, inte generell laglighetsprövning enligt kommunallagen.

Den projektgrupp som har gjort en förstudie om automatiserat beslutsfattande har kommit fram till att det i nuläget är möjligt att delegera beslutanderätten till en automatisk beslutsfunktion i två typer av ärenden, beslut om startbesked för dels installation av eldstad dels anslutning vatten och avlopp samt avgifter för dessa ärenden.

För övrigt finns det behov av att göra vissa förtydliganden och uppdateringar i delegationsordningen.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2023-03-01

Bilaga Förslag till reviderad delegationsordning

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Yrkanden

Johan Krogh (C) yrkade bifall till enhetens förslag till beslut.

Johan Krogh yrkade följande tillägg att Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar att ge bygglovsenheten i uppdrag att återkomma till nämnden med lämplig uppföljning av det automatiska beslutsfattandet.

Beslutsgång

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade i enlighet med enhetens förslag till beslut med tillägg enligt Johan Kroghs tilläggsyrkande.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Bilaga I § 48

Yttrande över promemorian Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg

Klimat- och näringslivsdepartementets diarienummer KN2023/01921

Nacka kommun

- Delar den bedömning som Sveriges kommuner- och regioner (SKR) gör;
- Ser behovet av en tryggad energiförsörjning och ökad elproduktion;
- Framhåller utmaningen att hantera ett brett spektrum av planerings-, säkerhets- och infrastrukturfrågor som alla kräver en samordning och nära samverkan mellan kommun, region och staten i form av en rad olika myndigheter vid etablering av kärnteknisk verksamhet på nya platser;
- Ser det som en grundläggande förutsättning att en kommun genom beslut i kommunfullmäktige fortsatt ska ha ett avgörande inflytande i frågan om en anläggning för kärnteknisk verksamhet/ kärnkraftsreaktor ska få etableras i kommunen. Även grannkommuner behöver inkluderas i processen då dessa berörs på flera sätt;
- Anser att konsekvensbeskrivningen för kommunerna är ofullständig då det saknas beskrivning av den omfattande uppgiften att delta i statens planering och övning för hantering av en eventuell kärnteknisk olycka och efterföljande sanering samt behov av egen planering för samhällsviktig verksamhet vid en eventuell olycka.
- Anser att det är viktigt att beakta att utökade krav kommer även ställas på kontroll av dricksvatten och att konsekvensbeskrivningen heller inte beaktat totalförsvarsaspekter, terrorhandlingar och risker vid ett väpnat angrepp mot Sverige.

Synpunkter

Nacka kommun lämnar i det följande synpunkter som rör komplexiteten i frågan om att etablera kärnkraft på nya platser i Sverige.

Nacka kommun ser en robust energiförsörjning som avgörande för konkurrenskraft, klimatomställning och välfärd. Industrins gröna omställning och elektrifieringen av transportsektorn förutsätter en kraftig expansion av elproduktionen under de närmaste decennierna. Här bör regelförenklingar prioriteras för de förnybara energislag som snabbast kan utökas då ny kärnkraft först på längre sikt tillför ny el i systemet.

Särskilda frågor om risk och säkerhet

Kärnkraften aktualiserar särskilda frågor om risker och säkerhet. Det handlar såväl om risker och säkerhetsfrågor som behöver hanteras inom och kring en anläggning som risker och säkerhetsfrågor som berör anläggningens omgivning, men också ett betydande

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

influensområde som sträcker sig utanför landets gränser. Erfarenheterna från tidigare allvarliga kärnkraftsolyckor i världen med stora omgivningskonsekvenser, liksom konsekvenserna av skeendena i krigets Ukraina behöver analyseras inför beslut om nya kärnkraftsanläggningar. Även de pågående klimatförändringarna påverkar såväl planerbarhet och tillförlitlighet hos kärnkraften där extremväder redan idag sätter stopp för driften i Europa till följd av säkerhetsrisker. De återkommande driftstörningarna vid befintliga anläggningar i Sverige och övriga Europa till följd av slitage och förhöjda risker visar också att det fortsatt finns skäl att noga överväga vilka tekniska lösningar och säkerhetssystem som måste tillkomma för att få till stånd en trygg och hållbar energiförsörjning. Redan idag finns svårigheter med att i tillräcklig omfattning skydda de anläggningar som är etablerade, något som blir mycket mer komplext vid en utbyggnad av fler anläggningar på spridda platser.

Konsekvensbeskrivningen har heller inte beaktat totalförsvarsaspekter, terrorhandlingar och risker vid ett väpnat angrepp mot Sverige. Det finns även skäl att avvakta Strålsäkerhetsmyndighetens näraliggande regeringsuppdrag som ska redovisas den 28 februari och 31 juli 2023.¹

Konsekvenser för räddningstjänst och skydd mot olyckor

Promemorians konsekvensbeskrivning för kommunerna är ofullständig. Etablering av kärnkraftverk medför krav på berörd kommun och grannkommuner. Lagen om skydd mot olyckor ställer krav på kommunerna att delta i länsstyrelsernas planering för räddningstjänst vid efterföljande sanering från eventuella utsläpp från kärnkraftverk och andra kärntechniska anläggningar samt att delta i övningar för sådan räddningstjänst och sanering. Detta berör fler delar av kommunen än dess organisation för kommunal räddningstjänst. Statens förväntan på kommunerna är hög i dessa avseenden, utan att någon ersättning ges till kommunerna för planeringen. Däremot har kommunen rätt till skälig ersättning om den har medverkat i statlig räddningstjänst, såsom vid utsläpp från kärntechnisk anläggning eller vid sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen eller vid övningar i sådan räddningstjänst eller sådan sanering.

För befintliga kärnkraftverk gäller att kommuner inom en beredskapszon om ca 25 km från kärnkraftverket ska delta i planeringen. Kommuner inom en planeringszon om ca 100 km ska bistå länsstyrelsen i arbetet med strålningsmätning. Detta innebär att fler kommuner påverkas än den där kärnkraftverket etableras.

Utöver att delta i länsstyrelsens planering behöver kommunerna också planera hur de ska kunna hantera egna samhällsviktiga verksamheter vid en eventuell olycka vid kärnkraftverket.

Konsekvenser för dricksvattenkontroll

Enligt Euratomdirektivet 2013/51 krävs omfattande analyser av den joniserande strålningen i dricksvattnet. Inrättande av nya anläggningar för kärnkraft torde innebära att fler vattenverk omfattas av särskilda regler avseende provtagning och analysering av så kallad indikativ strålning. Exempelvis ska total alfa- och betaaktivitet samt tritium mätas

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

mer noggrant. Dessutom kommer troligen fler kommuner att behöva ta fram särskilda förfaranden avseende säkrande av hushållsvatten exempelvis genom rutiner för lokala tillsynsmyndigheter och dricksvattenproducenter.

Omfattande planeringsprocess

Nacka kommun vill påminna om den omfattande planerings- och prövningsprocessen som föregick etableringarna i Barsebäck, Forsmark, Oskarshamn och Ringhals.

De kommuner som kan bli aktuella för etableringar åläggs ett omfattande ansvar under såväl samrådsskede, planprocess samt under hela reaktorns livslängd vad det gäller såväl planeringsresurser, säkerhetsarbete samt markfrågor som exempelvis omlastning av kärnavfall. Detta ansvar måste åtföljas av finansiering för kommunerna. I beaktande måste även tas att med de nya planeringszonerna inbegrips kommuner inom 10 mils radie från kärnkraftverken, vilka har ett kraftigt

---

¹ [Uppdrag om utveckling av regelverk och andra åtgärder för befintlig och framtida kärnkraft - Regeringen.se](#)

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------